

ΣΚΗΨΙΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Πλὴν ἐκτὸς τούτων ὁ διαπρεπὴς φιλέλληνας, ἐπεκτείνων περαιτέρω τῶν ἐρευνῶν τοῦτον κύκλον, ἀνευρίσκει ἐν τῇ ἐλληνικῇ κοινωνίᾳ ἑτέρας βαρυτίμους ἀρετάς—τὴν γενναϊοῦσαν φιλοξενίαν τὴν δαψιλῇ τῶν προσερχομένων ὑπηρεσιῶν ἀμοιβήν τὴν λιτότητα, ἣν ὁ K. Chierici προσβάλλει ὡς ὑπόδειγμα εἰς τοὺς συμπατριώτας του, ὧν πλεῖστοι, κατὰ τὸ λέγειν αὐτοῦ, δὲν διψᾶζουσι ν' ἀνέρχωνται τὰς κλίμακας τοῦ ἐνεχυροδανειστηρίου ὅπως κατὰ τινας ἐπισήμους ἑορτάς αὐξήσῃσι τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐδσμάτων τῶν τὸν περιορισμὸν τῆς τοκογλυφίας, μὴ νομιμοποιουμένης, ὡς ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἀλλὰ τοῦ, διὰ τῆς ἀνιδρύσεως τραπεζῶν, δανειζουσῶν ἐπὶ τῷ μυθῶδι τόκῳ πέντε λεπτῶν τὴν δραχμὴν κατὰ μῆνα, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ 60/100 κατ' ἔτος· τέλος τὴν ἀρρενωπὸν συναίσθησιν αἷς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας καὶ ἐντεῖθεν τὴν πρὸς ἑαυτὴν διαφθοράν καὶ κατὰπτωσιν ἐδελυγμένην καὶ ἀποστροφὴν. Τὸ ἐλληνικὸν κοινὸν οὐδέποτε βεβαίως θὰ ἤείχετο τὴν διάδοσιν βιβλίων ἐξυμνουμένων καὶ δὴ ἀποθεούντων τῶν ἡθῶν ἐξαχρεῖουσιν, οὔτε τὴν ἀπὸ σκηνῆς διδασκαλίαν δραματικοῦ ἔργου ἐκτυλίσσοντος ἐνώπιον εὐφημούμενων ἀκροατῶν τὴν εἰδεχθῆ τῆς ἀκολασίας εἰκόνα· ἐν Ἑλλάδι καὶ αὐτὴ ἡ πεπλανημένη γυνὴ οὐδέποτε κατέρχεται εἰς τὸν ὁρῶσαν ἐκεῖνον, ἐν ᾧ ἐντροφᾷ ἡ πολύχρυσος τῆς Αὔσεως εταίρα· οὐδεὶς δὲ ἐν Ἑλλάδι ἐτόλμησέ ποτε ν' ἀποκαλέσῃ ὅς ἡ λήν σ χ ο λ ἡ ν^α (scuola alta) τὴν κυνικὴν ἐξάσκησιν τῆς μάλλον ἐπονειδίστου κακοηθείας.

Ἄλλ' ἐξετάζων τὴν κοινωνίαν συλλήβδην, ὁ K. Chierici δὲν παραμελεῖ τὴν οἰκογένειαν. Ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς, ἀπὸ τοῦ ναυῦ, ἀπὸ τῶν δημοσίων ὁμηγύσεων ἐπανερχόμενος, δὲν θεωρεῖ ἀπὸ σκοποῦ ν'

ἀνέλθῃ τὰς κλίμακας τοῦ πολυτελοῦς μαγάρου, ἢ νὰ κρούσῃ τὴν θύραν τοῦ ταπεινοῦ οἰκίσκου· παντοῦ δὲ ἡ ἑλληνὶς ἐκδοέσποινα τὸν ὑποδέχεται φιλόφρων ἀνευ ἐπητηδεύσεως, ἀφελῆς ἀνευ ἀπειροκαλίας. Ἡ γυνὴ αὕτη ἀναπτύσσει ἐνώπιον τοῦ ἐκπληκτοῦ φιλέλληνα· τέλειον σύστημα οἰκιακῆς ἀγωγῆς· παρ' αὐτῆς δὲ μαθηθῆναι, ἐκτὸς τῶν ὑγιεινῶν καὶ πρακτικωτέρων περὶ οἰκογενειακῆς οἰκονομίας ἀρχῶν, ὅτι ἀντὶ ἀνουςίων μυθισμμάτων καὶ ψυχροφθόρων ἀφηγήσεων, αὕτη ἐξιστορεῖ εἰς τὰ τέκνα αὐτῆς τὰ κατορθώματα τῶν ἀρχαίων καὶ νεωτέρων τῆς πατρίδος ἡρώων, ἐνσταλάζουσα τοιευτοτρόπως εἰς τὰς ἀπαλὰς ἐκείνας καρδίαν τὴν βρεφίλιδά τῶν ὁρετῶν—τὴν φιλοπατρίαν. Ἄλλ' ὡς εἰ δὲν ἤρχοιτο ταῦτα ὅπως ἐλάττωσιν τὸν K. Chierici, οὗτος ὁμολογεῖ ὅτι πολλάκις ἡ πανεπιστημιακὴ αὐτοῦ μάθησις ἠρρυθρίσασε κατησχυμένη ἀπέναντι τῶν θεραπειῶν, ἃς ἡ πατροπαράδοτος ἰατρικὴ τῶν γυναικῶν ἐκεῖνων ἐνίκατε ἐπὶ ἡγάγεν.

Ἄλλὰ διατί, ἀναφωνεῖ ὁ K. Chierici περὰ τῆς ἡδὴ τὴν ἐθνολογικὴν ταύτην μελέτην του, διατί εἰς τὸν λαὸν τοῦτον, τὸν ὁποῖον τὸ ἐνδοξὸν παρελθὸν του, αἱ παραδόσεις του, αἱ τραυταὶ ἀρεταὶ του ἀναδεικνύουσι πολύτιμον στοιχεῖον τῆς μεγάλης εὐρωπαϊκῆς οἰκογενείας, διατί εἰς τὸν λαὸν τοῦτον δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀνάκτησις τοῦ δικαιοδικαίου εἰς αὐτὸν ἀνήκοντος; Ποσάκις ὁ λαὸς οὗτος κατέκτησε διὰ τῶν ὅπλων μέρος τῶν χωρῶν, ἃς διεκδικεῖ καὶ οὐδέποτε παύσεται διεκδικῶν, καὶ ποσάκις ἡ διπλωματία ἤρπασεν ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὸ νόμιμον κτῆμά του, ἐπιτάσσασα αὐτῷ συνάμα ν' ἀποπνίξῃ τὰ ὑπὲρ τῶν ἀγωνιζομένων ἀδελφῶν αἰσθήματά του! Πλὴν ὁ K. Chierici, θαρρούντως εἰς τὸ μέλλον προσβλέπων, φρονεῖ ἀδιστακτικῶς ὅτι ἡ ὥρα τῶν ἐθνικοτήτων ἐπέστη, ὅτι τὸ ἀνατολικὸν ζήτημα, οὗ τὴν λύσιν ἀνέβαλον μέχρι τοῦδε ὀρθωδούντες οἱ δυνάσται τοῦ κόσμου, ὀρθοῦται ἤδη ἐνώπιον αὐτῶν ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ φοβερᾷ πραγματικότητι—νῦν δὲ ὅτε

ἀπεδείχθησαν πλέον φροῦδαι καὶ κεναὶ αἱ ὑποσχέσεις, δι' ὧν ὁ μέγας ἄσθε-
ν ἡς ἐπειρᾶτο νὰ παρκατῆν τὴν φιλιώσαν
αὐτοῦ ὑπαρξιν, ἡ εὐρωπαϊκὴ διπλωματία
ὀφείλει! σπουδαίως ν' ἀσχοληθῇ περὶ τὴν
δικονομίαν τῆς τούτου κληρονομίας.
Πλὴν ὁ K. Chierici δὲν ἀρκεῖται εἰς
τὰς ἀτελεῖς ἐκείνας παρχωρήσεις, δι' ὧν
τ' ἀνακτοδοῦλια τῆς Εὐρώπης θεραπεύου-
σι πολλὰς τὰς προσωρινὰς τῆς στιγ-
μῆς ἀνάγκας χωρὶς ν' ἀποσπῶσι τοὺς
διαρκεῖς τοῦ μέλλοντος κινδύνους· οὗτος
φρονεῖ ὅτι οὐχὶ μόνον ἡ Κρήτη καὶ ἡ Ἡ-
πειροθεσσαλία ὀφείλουσιν, ὡς ὑπὸ τινων
λέγεται, νὰ προστατῇ εἰς τὸ ἐλ-
ληνικὸν βασίλειον, ἀλλ' ἅπαντα ἐκείνη
ἡ φύσει ἑλληνικὴ χώρα, ἐν ᾗ οἱ ἰθα-
γενεῖς λαλοῦσι τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν,
συμπεριλαμβανόμενης τῆς ἱστορικῆς τῆς
Ἑλλάδος πρωτευούσης, τῆς Κωνσταντι-
νουπόλεως. Ὁ ἡμέτερος συγγραφεὺς ἐφί-
στησι τὴν σύντονον προσοχὴν τῶν εὐρω-
παϊκῶν δυνάμεων ἐπὶ τοῦ ζήματός
τούτου, διότι ἡ Κωνσταντινούπολις, μὴ
παρχωρουμένη εἰς τὴν Ἑλλάδα, δυ-
νατὸν νὰ περιέλθῃ εἰς τὴν ἄμεσον ἢ εἰς
τὴν ἔμμεσον ρωσικὴν κυριαρχίαν—καὶ
τότε ποῦ ἡ τοσοῦτον ὑπὸ τῶν διπλω-
ματῶν ἐπιδιωκομένη πολιτικὴ τῆς Εὐρώ-
πης ἰσορροπία; Καὶ πῶς δύνανται οἱ δι-
πλωμάται οὗτοι νὰ τυφλώττωσιν ἐπὶ
τοσοῦτον, ἐξακολουθεῖ ὁ εὐγενὴς φι-
λέλλην, ὥστε ν' ἀγνοῶσιν ὅτι ἡ πραγ-
μάτωσι τῶν ὄντων τοῦ πανσλαβισμού
ἐστὶν ἡ ἄρνησις, ἡ μᾶλλον εἰπεῖν, ἡ κα-
ταστροφή τῆς ἰσορροπίας ταύτης, ἐνῶ
ἀπεναντίας ἡ ἀνάπτυξις καὶ ἐπικράτη-
σις τοῦ ἑλληνισμού ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἀποτε-
λεῖ τὸ παγιώτερον αὐτῆς στήριγμα; Ὡς ἐκ
τούτου ὁ K. Chierici προτρέπει τοὺς Ἑλ-
ληνας, διοικουμένους ὑπὸ τοῦ δημοφι-
λοῦς αὐτῶν βασιλέως, ὃν πάνυ δικαίως
ἀποκαλεῖ ἐπιφανὲς ὑπόδειγμα τιμῆς καὶ
φρονήσεως, ν' ἀναπετάσωσιν ἐν εὐθέτω
χρόνῳ τὴν σημαίαν τῆς διεκδικήσεως τῶν
ἀπαρραγμάτων αὐτῶν δικαιωμάτων.
Οὕτω πως τερματίζει τὴν εὐγλωττον

διατριβὴν τοῦ K. Chierici. Πλεί-
οι βεβαίως τῶν ἑρ τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ
χειρημάτων αὐτοῦ ἐρρήθησαν καὶ ἄλλοτε,
οὐδέποτε ὅμως μετὰ πλείονος πεποιθή-
σεως καὶ ἀγάπης· ἴσως ἐν τῶν ἐθνῶν καὶ ἐ-
θιμῶν, ἅπερ ἐξαίρει ἐν ἡμῖν, ὑπέστησαν
τοῦ χρόνου καὶ τῶν περιστάσεων τὴν
ἐπὶ τὸ γεῖον μεταβολὴν· ἴσως στοιχεῖά
τινα τῆς κοινωνικῆς ἡμῶν συστάσεως,
τοσοῦτον ὑπ' αὐτοῦ θαυμασθέντα, ἐν μέ-
ρει ἐγκαταρῶθησαν ἢ καὶ ὅλως ἐξελίπον·
οὐχ ἥττον δυνάμεθα ἀνευ στόμφου νὰ
διακηρύξωμεν ὅτι κατὰ τὸ πλείστον ἡ
ἐξεικόνισις, ἡ ὑπὸ τοῦ K. Chierici γενο-
μένη, τοῦ ἐθνικοῦ τῶν Ἑλλήνων χαρακτή-
ρος, οὐδόλως τῆς ἀληθείας ἀφίσταται.
Νῦν δὲ ἀπονέμοντες πρὸς τὸν ἐξοχὸν ξέ-
νον τὸν ὀφειλόμενον τῆς εὐγνωμοσύνης φό-
ρον, διαβεβαιούμεν αὐτὸν ὅτι ἐάν, ὡς ἐ-
σμέν βέβαιοι, πολλὰς ἔσωσε τὴν ζωὴν
πλείστων ὁμοίων του, ἀν' ἐπερίθελπεν ἄλ-
λους, καὶ οἷανδ' ἂν ἄλλην ἀρετὴν ἐνή-
σκησεν, οὐδέποτε ἐπραξεν ἔργον γενναι-
ότερον τῆς ὑπὲρ τῶν ἀδυνάτων συγγρα-
φῆς του. Ὑπάρχουσι πράξεις, ἃς οἱ ἄν-
θρωποι ἢ ὁ Θεὸς βραβεύουσιν, ἀλλ' ὑπάρ-
χουσι καὶ ἄλλαι, ὡς ἡ τοῦ K. Chierici,
αἵτινες ἐν ἐαυταῖς ἀνευρίσκουσι τὴν ἀ-
μοιβὴν των!

M. ΜΑΡΤΕΩΚΗΣ.

Η ΑΛΩΣΙΣ ΤΗΣ ΤΡΙΠΟΛΙΤΣΑΣ

(Ἐκ τῶν «Ἑλλ. Σκηνῶν» τοῦ Βροφερίου.)

ΜΕΡΟΣ Γ'. — ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Ἐμπρός, ἔμπρός Ἑλληνες!... Θάνα-
τος εἰς τοὺς δυνάστας! ἔμπρός Ἑλλη-
νες. Πατέρις καὶ ἀνεξαρτησία! Ἐμπρός
τέκνα τῆς Ἑλλάδος!...
ὑπὸ τῶν κραυγῶν τούτων ἀντήχουν